

Právní rámec sportovních organizací v ČR

Jan Exner
exner@olympic.cz
12. října 2020

Obsah

- I. Právní úprava sportovních organizací
- II. Právní úprava spolků
- III. Založení a vznik spolku
- IV. Stanovy spolku
- V. Členství ve spolku
- VI. Organizace spolku
- VII. Pobočný spolek
- VIII. Zrušení spolku, likvidace spolku

I. Právní úprava sportovních organizací

- Hlavní právní formy sportovních organizací v ČR:
  - **Spolky** (sportovní svazy, ČOV, ČUS, kluby)
  - Obchodní společnosti – a.s., s.r.o. (profesionální kluby)
  - Spolek + obchodní společnost
    - ČOV + Česká olympijská a.s. + Olympic Festival s.r.o.
    - Český atletický svaz + Česká atletika s.r.o.

SPOLKY

- Čl. 20 Listiny základních práv a svobod: „Právo svobodně se sdružovat je zaručeno. Každý má právo spolu s jinými se sdružovat ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích.“
- Zákon č. 89/2012 Sb., **občanský zákoník (OZ)**

II. Právní úprava spolků

- § 214 - § 302 OZ
- Převážně dispozitivní charakter úpravy
- Spolek = **právnícká osoba** - korporace dle OZ:
  - Obecná ustanovení o právníckých osobách
    - § 15-22, § 118-209 OZ
  - Obecná ustanovení o korporacích
    - § 210-213 OZ
- Minulost a inspirace: zákon o sdružování občanů (ZSO)
- OZ: detailnější úprava mnoha institutů
  - např. fúze spolků, rozdělení, likvidace, orgány atd.

II. Právní úprava spolků

ZÁKLADNÍ ZNAKY SPOLKŮ

- Alespoň **tři osoby**
- **Společný zájem**
- Spolek jako **samosprávný a dobrovolný svazek členů**
- **Osobní povaha** členství ve spolku
- Členský příspěvek – **stanovy spolku**

II. Právní úprava spolků

- **Hlavní činnost** spolku:
  - **uspokojování a ochrana zájmů**, k jejichž naplňování je spolek založen
- **Vedlejší činnost** spolku:
  - může být **podnikání**: podpora hlavní činnosti spolku nebo hospodárného využívání spolkového majetku
  - Zisk: pouze pro spolkovou činnost, včetně správy spolku
  - Členové spolku neručí za jeho dluhy, majetek je ve vlastnictví spolku

III. Založení a vznik spolku

- Dvě fáze:
  - 1) založení – přijetí **stanov**, usnesení ustavující schůze
  - 2) vznik **zápisem do veřejného = spolkového rejstříku**
- Agenda spolků: rejstříkové soudy
  - místně příslušný krajský soud dle sídla spolku (dříve MV)
- Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (ZVR)
- Osvobození od poplatku za zápis do spolkového rejstříku
  - § 11 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích

III. Založení a vznik spolku

VZNIK SPOLKU

- Zápisem do spolkového rejstříku
- Návrh na zápis spolku = interaktivní formuláři
<https://or.justice.cz/ias/ui/podani>
- Písemné nebo elektronické podání (ověřené podpisy)
- Přílohy:
  - Souhlas s umístěním sídla
  - Souhlas a čestné prohlášení členů statutárního orgánu
  - Zápis z ustavující členské schůze
  - Stanovy
  - Živnostenské oprávnění k předmětu vedlejší výdělečné činnosti

IV. Stanovy

- Povinné náležitosti stanov:
  - **název a sídlo spolku** (stačí uvedení obce)
    - § 132-137, § 214-216 OZ
  - **účel spolku**
  - **práva a povinnosti členů vůči spolku**, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat (např. § 220 a § 236 OZ)
  - **Statutární orgán** - § 151-165, § 243-244 OZ
- Věci neupravené stanovami = OZ
- Prosté podpisy všech zakladatelů
- První členové statutárního orgánu
- Dostupné v sídle spolku

V. Členství

DRUHY ČLENSTVÍ

- Základní X jiné
- Pokud stanovy určí, že členství je různého druhu, vymezí zároveň práva a povinnosti spojené s jednotlivými druhy členství.

PRÁVA ČLENŮ SPOLKU

- Podílet se na činnosti spolku
- Volit a být volen do orgánů spolku
- Právo na informace

POVINNOSTI ČLENŮ SPOLKU

- Dodržovat stanovy a další vnitřní předpisy spolku
- Platit členské příspěvky

V. Členství

VZNIK ČLENSTVÍ

- Založením spolku
- Přijetím za člena (nebo jiným způsobem určeným stanovami)
  - Rozhoduje nejvyšší orgán spolku (dispozitivně).

ZÁNIK ČLENSTVÍ

- Vystoupením, vyloučením nebo dalšími způsoby (stanovy, OZ)
- Vyloučení pro nezaplacení členského poplatku ani po upozornění a v dodatečné lhůtě
- Vyloučení pro závažné porušení povinností plynoucích z členství

V. Členství

SEZNAM ČLENŮ

- § 236 OZ
- Neexistuje zákonná povinnost seznam vést
  - Vyžadováno např. poskytovateli dotací.
- Pokud je seznam veden, stanovy musí upravit zejména:
  - zápisy do a výmazy ze seznamu
  - zpřístupnění seznamu
  - spolek vyhotovuje na žádost člena potvrzení s výpisem ze seznamu členů
  - uveřejnění pouze se souhlasem všech členů

VI. Organizace spolku

- Povinné orgány spolku:
  - **Statutární orgán** (kolektivní x individuální)
  - **Nejvyšší orgán** (členská schůze)
  - § 247 odst. 2 OZ – možnost, že statutární orgán je zároveň nejvyšším orgánem
- Fakultativní orgány – **kontrolní komise, rozhodčí komise, další orgány** určené stanovami
- Libovolné názvy orgánů (ne klamný dojem o jejich povaze)
- Libovolné funkční období členů orgánu dle stanov (jinak 5 let)

VI. Organizace spolku

- **Člen orgánu spolku:** osoba plně svéprávná (§ 30 OZ)
- Povinnost **péče řádného hospodáře**
- Možnost odstoupení člena voleného orgánu z funkce
  - prohlášení došlé právnické osobě
  - zánik funkce uplynutím 2 měsíců od doručení
- Člen - právnická osoba
  - Člen statutárního orgánu
  - Zmocnění fyzické osoby, která jí bude zastupovat.

VI. Organizace spolku

NEJVYŠŠÍ ORGÁN – ČLENSKÁ SCHŮZE

- Zasedání alespoň jednou za rok
- Usnášeníschopnost – **účast většiny členů spolku**
- Rozhodování - **většinou hlasů členů přítomných v době usnášení**
- Každý člen = jeden hlas (pokud stanovy neurčí jinak)
- Záležitost, která nebyla zařazena na program = lze rozhodnout jen za účasti a pouze se souhlasem všech členů spolku oprávněných o ní hlasovat.
- Dílčí členská schůze, shromáždění delegátů (zejména pro národní sportovní svazy) – dle stanov

VI. Organizace spolku

STATUTÁRNÍ ORGÁN

- Volený, jmenovaný
- Člen nikoliv nutně člen spolku
- Volí a odvolává nejvyšší orgán spolku (pokud stanovy neurčí jinak)
- Možnost rozhodování formou per rollam
  - stanovy – § 158 odst. 2 OZ
  - Lex Covid
  - rozhodování i mimo zasedání v písemné formě nebo s využitím technickým prostředků
    - Platí i pro členskou schůzi

VI. Organizace spolku

KONTROLNÍ KOMISE (KK)

- Nejméně 3 členové
- Členy volí a odvolává členy členská schůze (dispozitivně).
- Členství v KK ≠ členství ve statutárním orgánu, likvidátor
- Působnost a oprávnění KK (§ 263 - § 264 OZ):
  - Dohlížení na řádné vedení záležitostí spolku
  - Dohlížení na činnost spolku dle stanov a zákona

VI. Organizace spolku

ROZHODČÍ KOMISE

- Rozhodování sporných záležitostí náležejících do spolkové samosprávy
- 3 členové, volí a odvolává členská schůze (dispozitivně)
- Člen: pouze bezúhonná zletilá a plně svéprávná osoba
  - ne člen statutárního orgánu nebo KK
- Zvláštní zákon: zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů (ZRŘ)
- Sport: disciplinární komise, arbitrážní komise, soutěžní komise, rozhodčí komise

VII. Pobočný spolek

- § 228 - § 231 OZ
- ZSO: organizační složka
- Právní osoba s odvozenou právní osobností
- Stanovy – zřízení, rozsah jednání atd.
- Důvodová zpráva k OZ
  - „místní organizace“, „základní organizace“, „sekce“
- Příklad: Pražský krajský svaz Českého svazu orientačních sportů

VII. Zrušení a likvidace spolku

- Výslovně upraveno pouze zrušení rozhodnutím soudu
- Obecná právní úprava PO (§ 168 OZ)
  - právní jednání
  - rozhodnutí orgánu veřejné moci
  - dosažení účelu
  - další zákonem stanovené způsoby
- O dobrovolném zrušení rozhoduje nejvyšší orgán
- Soud může zrušit spolek (s likvidací)
  - na návrh osoby, která na tom má oprávněný zájem
  - i bez návrhu
- Likvidace spolku – vypořádání dluhů

Právní rámec sportovních organizací v ČR

Jan Exner
exner@olympic.cz
12. října 2020

